

FANA SPAREBANK

Kvartalsrapport 2018

4. KVARTAL

[FORELØPIG OG UREVIDERT]

Hovedtall Fana Sparebank konsern

(MNOK)

	2018	2017
Resultatsammendrag i millioner		
Netto renteinntekter	353,9	348,0
Andre driftsinntekter	153,0	138,1
Sum inntekter	506,9	486,2
Sum driftskostnader	241,7	215,8
Resultat før tap	265,2	270,3
Tap på utlån og garantier	24,5	7,8
Resultat før skatt	240,7	262,5
Skattekostnader	44,5	57,1
Resultat for perioden	196,2	205,5
Totalresultat for perioden	196,0	229,5
Resultatsammendrag i % av GFK		
Netto renteinntekter	1,44	1,51
Andre driftsinntekter	0,62	0,60
Sum inntekter	2,06	2,11
Sum driftskostnader	0,98	0,94
Resultat før tap	1,08	1,17
Tap på utlån og garantier	0,10	0,03
Resultat før skatt	0,98	1,14
Skattekostnader	0,18	0,25
Resultat for perioden	0,80	0,89
Totalresultat for perioden	0,80	1,00
Balansetall		
Brutto utlån	22.119	20.759
Innskudd fra kunder	11.037	10.762
Forvaltningskapital	25.168	24.022
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	24.572	23.062
Nøkkeltall hittil i år		
Utlånsvekst siste 12 mnd	6,5 %	11,2 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd	2,6 %	1,9 %
Innskuddsdekning	49,9 %	51,8 %
Kostnadsprosent	1 47,7 %	44,4 %
Kostnadsprosent (ekskl. gevinst /tap finansielle instrumenter)	51,2 %	47,7 %
Egenkapitalavkastning totalresultat etter skatt	8,6 %	11,1 %
Egenkapitalavkastning resultat etter skatt	2 8,6 %	9,9 %
Kapitaldekning i %	20,6 %	19,1 %
Kjernekapitaldekning i %	18,3 %	16,7 %
Ren kjernekapitaldekning i %	16,7 %	15,2 %
LCR	190 %	184 %
Leverage ratio	9,3 %	8,7 %

1) Sum driftskostnader i prosent av sum driftsinntekter

2) Resultat etter skatt i prosent av gjennomsnittlig egenkapital

Kvartalsvis resultatutvikling - isolert (MNOK)	4. kv 18	3. kv. 18	2. kv. 18	1. kv. 18	4. kv. 17	3. kv. 17	2. kv. 17	1. kv. 17	4. kv. 16
Renteinntekter	167,9	160,3	155,2	147,5	149,9	148,3	146,6	146,0	144,7
Rentekostnader	75,7	70,1	69,3	61,8	60,3	60,1	60,9	61,5	60,6
Netto renteinntekter	92,2	90,2	85,9	85,7	89,6	88,3	85,6	84,5	84,1
Utbytte aksjer og egenkapitalbevis	10,1	1,8	8,4	0,1	0,0	0,0	14,4	0,1	0,0
Provisjonsinntekter og gebyrer	27,4	24,5	29,8	21,7	25,5	20,8	25,5	23,8	23,1
Provisjonskostnader	-1,5	-1,5	-1,6	-1,6	-1,7	-1,5	-1,6	-1,6	-1,7
Netto gevinst/tap finansielle instrumenter	-21,8	22,5	12,6	21,6	1,0	3,9	5,7	23,4	3,2
Andre inntekter	-0,2	0,1	0,5	0,0	0,4	0,0	0,1	0,0	0,4
Andre driftsinntekter	14,0	47,5	49,8	41,7	25,3	23,1	44,1	45,7	25,0
Sum inntekter	106,1	137,6	135,7	127,5	114,9	111,4	129,7	130,2	109,2
Personalkostnader	40,8	31,8	31,1	31,1	32,9	27,6	30,8	32,0	2,3
Administrasjonskostnader	19,2	14,7	15,4	12,7	14,6	12,3	15,2	12,6	15,9
Ordinære avskrivninger	2,3	2,5	2,5	2,5	2,6	2,7	2,6	2,6	2,7
Andre kostnader	11,0	7,4	9,3	7,4	6,0	7,7	6,6	7,3	8,2
Sum driftskostnader	73,3	56,3	58,3	53,8	56,0	50,2	55,2	54,4	29,1
Resultat før tap	32,8	81,3	77,4	73,7	58,9	61,2	74,5	75,8	80,1
Tap på utlån og garantier	9,5	0,4	13,4	1,2	0,4	3,5	-0,5	4,4	5,7
Resultat før skatt	23,3	80,9	64,0	72,5	58,4	57,7	75,0	71,4	74,4
Skattekostnad	5,8	15,7	10,0	13,0	14,7	13,2	14,6	14,5	16,6
Resultat for perioden	17,5	65,2	54,0	59,5	43,7	44,6	60,4	56,9	57,8
Totalresultat for perioden	17,3	65,2	54,0	59,5	48,4	45,7	60,4	75,0	90,0

Nøkkel tall - Kvartalsvis Isolert	4. kv. 18	3. kv. 18	2. kv. 18	1. kv. 18	4. kv. 17	3. kv. 17	2. kv. 17	1. kv. 17	4. kv. 16
Egenkapitalavkastning (Totalresultat i % av snitt EK)	2,6 %	11,3 %	9,6 %	11,0 %	8,8 %	8,3 %	11,8 %	15,3 %	19,1 %
Egenkapitalavkastning (Resultat etter skatt)	2,8 %	11,3 %	9,6 %	11,0 %	7,9 %	8,3 %	11,8 %	11,5 %	12,1 %
Rentenetto i % av GFK	1,45	1,42	1,40	1,44	1,49	1,50	1,50	1,54	1,54
Kostn. i % av inntekter	69,1	40,9	42,9	42,2	48,8	45,1	42,5	41,8	26,6
Kostn. i % av inntekter ekskl. finans.instr.	57,3	48,9	47,3	50,8	49,2	46,7	44,5	51,0	27,5
Brutto utlån til kunder	22.119	22.051	21.665	20.931	20.759	20.181	19.856	19.386	18.672
Utlånsvekst i % siste 12 mnd	6,5 %	9,3 %	9,1 %	8,0 %	11,2 %	10,9 %	11,7 %	11,2 %	7,4 %
Innskudd fra kunder	11.037	11.090	11.209	10.676	10.762	10.797	11.025	10.565	10.557
Innskuddsdekning	49,9	50,3	51,7	51,0	51,8	53,5	55,5	54,5	56,5
Innskuddsvekst i % siste 12 mnd	2,6 %	2,7 %	1,7 %	1,1 %	1,9 %	2,1 %	2,0 %	3,4 %	2,3 %
Forvaltningskapital	25.168	25.305	25.027	24.350	24.029	23.548	23.302	22.545	21.990
Gjennomsnitt forvaltningskapital (GFK)	25.275	25.123	24.549	24.103	23.838	23.296	22.881	22.286	21.734
Vekst forvaltningskap. i % siste 12 mnd	4,7 %	7,5 %	7,4 %	8,0 %	9,3 %	9,5 %	8,6 %	9,1 %	5,9 %
Kapitaldekning	20,6 %	19,4 %	19,1 %	18,9 %	19,1 %	18,3 %	18,1 %	18,4 %	18,0 %
Kjernekapital	18,3 %	17,1 %	16,8 %	16,6 %	16,7 %	15,9 %	15,7 %	16,0 %	16,4 %
Ren kjernekapital	16,7 %	15,6 %	15,2 %	15,0 %	15,2 %	14,3 %	14,2 %	14,4 %	14,8 %

Kvartalsregnskap for og per 4. kvartal 2018

Fana Sparebank har hatt fokus på å styrke kjernekapitaldekningen i 2018. Arbeidet har gitt god uttelling ved at bankens soliditet er styrket i vesentlig grad i 4. kvartal og for 2018 som helhet. Salget av aksjer i Frende Forsikring medførte en økning i ren kjernekapital på 1,3 prosentpoeng. Fana Sparebank har 16,7 prosent i ren kjernekapital ved utgangen av kvartalet. Konsernet er således godt kapitalisert, med rom for videre utvikling og vekst. I februar 2019 solgte banken aksjer tilsvarende 4,35 prosent av Brage Finans as. Salget innbragte 47,4 millioner kroner. Transaksjonen frigjør ytterligere kapitalbruk, og vil isolert sett styrke bankens rene kjernekapital med ytterligere 0,4 prosentpoeng.

Den samlede utlånsveksten for 2018 utgjør 1,4 milliarder kroner. Det representerer en vekst på 6,4 prosent over året, og således økte markedsandeler for Fana Sparebank. I 4. kvartal isolert sett økt utlånene til personmarkedet og lån til boligformål med 170 millioner kroner. Årsveksten i utlån til personmarkedet utgjør 8,5 prosent.

Netto renteinntekter utgjør 92,2 millioner kroner i 4. kvartal. Det representerer en økning på 2 millioner kroner fra forrige kvartal, og en forbedring på 2,6 millioner kroner fra samme periode i fjor. Rentenettoen i prosent utgjorde 1,45 prosent for 4. kvartal, en økning fra 1,42 prosent fra foregående kvartal. Økningen har sammenheng med at rentjusteringen høsten 2018 er i ferd med å få effekt.

Netto provisjonsinntekter utgjør 25,9 millioner kroner i 4. kvartal. Det er en forbedring på 2 millioner kroner sammenlignet med fjoråret. Banken opplever således god fremgang innen alle produktområder. Eiendomsmegling styrker posisjonen, og lavpriskonseptet Himla har opparbeidet en markedsandel på over 4 prosent i Bergensmarkedet. I oktober åpnet Himla et kontor i Oslo, og de har utført sine første oppdrag.

Gjennom året har Fana Sparebank brukt betydelige ressurser på å utvikle og løfte frem ny teknologi og løsninger innen en rekke områder som forbedrer kundenes opplevelse av banktjenestene fra banken. Låneprosessene er blitt heldigitale, og samtykkebasert lånesøknad er implementert i alle nettlånløsningene. En forbedret versjon av den selvbetjente fondsportalen ble lansert i november, og helt nytt og kundevennlig kredittkort for bankens kunder er utviklet for lansering i februar 2019.

Resultat før tap utgjorde 32,8 millioner kroner i 4. kvartal. Med tap på utlån og garantier på 9,5 millioner kroner ble resultat før skatt 23,3 millioner kroner, og resultat for perioden ble 17,5 millioner kroner. For året under ett oppnådde Fana Sparebank et resultat før skatt på 240,7 millioner kroner

Fana Sparebank oppnådde en egenkapitalavkastning på 2,8 prosent for 4. kvartal, og 8,6 prosent for året 2018.

Resultatutvikling

Fana Sparebanks rentenetto utgjorde 92,2 MNOK i 4. kvartal (89,6). Det representerer en økning på 2,6 MNOK eller 2,9 prosent fra tilsvarende periode i 2017. Rentenettoen utgjør 1,45 i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital på kvartalsbasis.

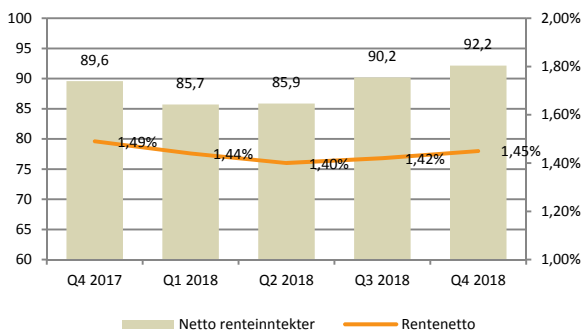

Fig. 1. Netto renteinntekter i absolutte tall og i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

Konsernet oppnådde et resultat før skatt på 23,3 MNOK i 4. kvartal 2018 (58,4). Kvartalstallene er påvirket av kostnader av midlertidig karakter. Resultat etter skattekostnader utgjorde 17,5 MNOK (43,7). Egenkapitalavkastningen for kvartalet utgjorde 2,6 prosent, og 2,8 prosent basert på totalresultatet.

For året 2018 under ett har Fana Sparebank oppnådd et resultat etter skatt på 196,2 MNOK (205,5). Egenkapitalavkast-

ningen utgjør 8,6 prosent. Tilsvarende tall gjelder totalresultatet.

Rentenetto og andre inntekter

Rentenettoen øker i nominelle kroner, hvilket er tilfredsstillende i en periode påvirket av sterk konkurranse og relativt høy pengemarkedsrente. Rentenetto i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør 1,45 prosent for kvartalet. Det er en økning fra foregående kvartal (1,42), men fortsatt noe svakere målt mot tilsvarende periode i fjor (1,49).

Banken gjennomførte en generell renteendring på utlån og innskudd mot slutten av september. Endringen ble gjort effektiv i begynnelsen av desember, og har således bidratt med noe forbedring av rentenettoen mot slutten av perioden.

Det er mottatt utbytteandeler fra rentefond på 10,1 MNOK i 4. kvartal. Netto provisjonsinntekter og -gebyrer beløp seg til 25,9 MNOK i 4. kvartal mot 23,8 i tilsvarende kvartal i fjor.

Finansielle instrumenter	2018		2017	
	Q4	YTD	Q4	YTD
MNOK				
Utbytte aksjer og egenkapitalbevis	0,0	10,4	0,0	14,5
Utbytteandeler rentefond	10,1	10,1	0,0	0,0
Utbytte fin. instr.	10,1	20,4	0,0	14,5
Gevinst/(tap) på sert. og oblig.	-3,4	-8,2	-1,0	10,2
Gev./ (tap) på obligasjonsfond	-10,2	-7,4	0,0	6,1
Gevinst/(tap) på aksjer	-2,2	53,9	0,2	13,4
Gevinst/(tap) andre fin. instrumenter	-5,9	-3,3	1,8	4,1
Netto gevinst/(tap) fin. instr.	-21,8	34,9	1,0	33,9
Totalsum fin.instrumenter	-11,7	55,3	1,0	48,4

Økningen i provisjonsinntektene utgjør 8,8 prosent. Dette tilskrives generelt høyere provisjonsinntekter fra forsikrings-

Konsernet Fana Sparebank består av morbanken og de heleide datterselskapene Fana Sparebank Boligkreditt AS og Fana Sparebank Eiendom AS. Hovedkontoret til morbanken og datterselskapene er lokalisert på Nesttun i Bergen.

Alle kommentarer og tall refererer til konsernet med mindre det eksplisitt er oppgitt for morbanken. Tall i parentes gjelder tilsvarende periode i 2017. Konsernets perioderegnskap er underlagt forenklet revisorkontroll.

salg, fondsforvaltning og korttransaksjoner, samt økte inntekter fra eiendomsmevlervirksomheten.

Finansielle instrumenter

Samlet bidrag fra finansielle instrumenter inkl. utbytte var -11,7 MNOK i 4. kvartal 2018 (1,0), og 55,3 MNOK for året under ett (48,4). I 2018 er bokføring av resultat fra rentefond endret. Utbytteandeler for 10,1 MNOK ved utgangen av året er ført som mottatt utbytte. Beløpet inneholder kupongrente med tillegg av realiserte gevinst/tap i fondets portefølje. Gevinst/(tap) på obligasjonsfond på -10,2 i 4. kvartal er motpost til utbytteandelene. Differansen mellom de to linjene representerer netto markedsverdiendringer i fondene.

Netto bidrag fra finansielle instrumenter var -21,8 MNOK (1,0) for kvartalet. Det er gjennomført verdiregulering av aksjene i Brage Finans på -2,3 MNOK i 4. kvartal.

Fana Sparebank solgte 10,2 prosent av aksjene i Frende Holding i august 2018. Godkjennelse fra Finanstilsynet forelå 3. oktober. Som følge av at transaksjonen er gjennomført, er tidligere markedsverdijusteringer på 163 MNOK omklassifisert til realiserte gevinster i 4. kvartal.

Verdipapirporteføljen består i det alt vesentlige av obligasjoner av høy kredittkvalitet, herunder statscertifikater, kommunelån og obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) som holdes i bankens likviditetsportefølje (LCR). I tillegg plasseres deler av likviditetsbufferen i obligasjoner utstedt av banker. I bankens kapitalforvaltning brukes også ekstern forvaltning i form av plassering i obligasjonsfond. Beholdningene av rentebærende verdipapirer er hovedsakelig av langsiktige karakter.

Driftskostnader

Kostnadsbildet i 4. kvartal 2018 er påvirket av poster med engangspreg og midlertidige forhold. Personalkostnadene øker i 4. kvartal ved at det er gitt en påskjønnelse til de ansatte tilsvarende en halv månedslønn, til sammen 3,2 MNOK. Den er gitt med bakgrunn i krevende omstillingsprosesser de senere år, bidraget til verdiutviklingen i Frende Forsikring, og bankens 140-årsjubileum i 2018. Det er videre tatt inn fem midlertidige årsverk i fjerde kvartal som har jobbet med compliance-relaterte oppgaver innen hvitvasking og terrorfinansiering. Denne innsatsen er beregnet å utgjøre ca. 1,1 MNOK.

Banken avsluttet et leieforhold da Åsane-kontoret ble fraflyttet i oktober. Dette, sammen med andre avviklingskostnader, utgjorde 2,6 MNOK i 4. kvartal.

Driftskostnadene utgjorde 73,3 MNOK i kvartalet. Tilsvarende tall for 2017 var 56,0 MNOK. Av økningen i driftskostnadene på 17,3 MNOK, kan til sammen 6,9 MNOK tilskrives forhold med engangs- og midlertidig preg.

Kostnadsprosent	2017		2018	
	Q4	YTD	Q4	YTD
Kostnadsprosent	49,7 %	45,2 %	69,1 %	47,7 %
- justert for engangsposter	49,7 %	46,0 %	62,6 %	46,0 %
Kostnadsprosent ekskl. fin.instr.	50,1 %	48,7 %	57,3 %	51,2 %
- justert for engangsposter	50,1 %	48,7 %	51,9 %	49,4 %

Tab. 2. Kostnadsprosenten ekskl. finansielle instrumenter og justert for engangsposter gir det beste uttrykket for den underliggende virksomheten.

Effekten av finansskatten som ble innført i 2017 utgjør 1,0 MNOK i kvartalet. Kostnadsøkningen for øvrig har flere årsaker, herunder økte kostnader i forbindelse med etablering av Himla Eiendom. Kostnadsprosenten utgjorde 69,1 (49,7) i 4. kvartal. Når finansielle instrumenter og poster med

engangspreg ekskluderes, ble kostnadsprosenten 49,4 for kvartalet (50,1).

Tap og nedskrivninger

Konsernets har tap på utlån og garantier på totalt 9,5 MNOK i 4. kvartal 2018 mot 0,4 MNOK i tilsvarende periode i 2017. I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør dette 0,15 prosent (0,10). Samlede nedskrivninger etter IFSR9 utgjør 87,6 MNOK ved utgangen av 4. kvartal 2018, en økning fra 65,7 fra inngangen av året. Kvalitet i utlånsporteføljen ansees å være god.

Resultat

Resultat etter skatt for 4. kvartal var 17,5 MNOK (43,7). Dette gav en annualisert egenkapitalavkastning på 2,6 prosent for kvartalet, mot 8,8 prosent i tilsvarende periode i 2017. Justert for poster som påvirker totalresultatet, er egenkapitalavkastningen henholdsvis 2,6 og 7,9 prosent

Resultat etter skatt for hele 2018 utgjør 196,2 MNOK (205,5). Det gir en egenkapitalavkastning på 8,6 prosent (9,9).

Balansen

Konsernets forvaltningskapital var 25,2 MRDNOK ved utgangen av 2018. Forvaltningskapitalen er økt med 1.146 MNOK eller 4,8 prosent 2018. For 4. kvartal isolert sett har justeringer i bankens likviditetsbeholdning medført en mindre nedgang på 137 MNOK. Utlån er den primære driveren for forvaltningskapitalveksten.

Utlån

Brutto utlån til kunder utgjorde 22,1 MRDNOK ved utgangen av kvartalet (20,8). Det inkluderer 8,0 MRDNOK som er overført til bankens heleide datterselskap Fana Sparebank Boligkreditt AS. Utlånsveksten har vært positiv både for 4. kvartal og for året under ett. For 4. kvartal alene er utlånene økt med 70,0 MNOK, eller 0,4 prosent. Forretningsområde personmarked (PM) økte sine utlån med 1,1 prosent siste kvartal. Utlån til PM utgjorde med det 16,8 MRDNOK. Utlån til bedriftsmarked (BM) ble redusert med 1,8 prosent. Netto utlån til BM utgjør 5,3 MRDNOK, hvilket representerer 23,9 prosent av konsernets samlede utlån.

Utlånsutvikling

	Siste kvartal	Siste 12 mnd
Utlån totalt	0,4 %	6,5 %
Personmarked (PM)	1,0 %	8,5 %
Bedriftsmarked (BM)	-1,8 %	1,0 %

Siste 12 måneder har utlånene økt med 1,36 MRDNOK, hvilket utgjør 6,5 prosent (11,2). Innen PM økte utlånene med 8,5 prosent, mens BM økte utlånene med 1,0 prosent. Utlånsaktiviteten for PM underbygges av et godt aktivitetsnivå og god tilgang på nye kunder. Innen BM er endringene i større grad knyttet til enkeltengasjementer som gir svingninger og påvirker utlånsvolumet på kort sikt.

Fana Sparebank har fått 463 nye kunder i 4. kvartal 2018, og 2.571 i løpet av året. De nye kundene som er kommet til i 2018 representerer økt aktivitet og utlånsvolum.

Nye kunder er definert som nye kunder som har åpnet lønns-, bruks- eller foliokonto i banken.

Nettlån

Fana Sparebanks nettlånsløsning resulterte i 89 MNOK i nye, utbetalte boliglån i 4. kvartal fordelt på 88 kunder. Nettlån er en viktig salgskanal for Fana Sparebank, og har tilført banken kunder utenom kjernemarkedsområdet. Nettlån utgjør omtrent 40 prosent av utlånsveksten innen PM.

Innskudd

Innskuddsutvikling

	Siste kvartal	Siste 12 mnd
Innskudd totalt	-0,4 %	2,6 %
Personmarked (PM)	-1,0 %	1,3 %
Bedriftsmarked (BM)	2,9 %	6,7 %
Kapitalmarked (KM)	-5,8 %	2,0 %

Innskudd fra kunder utgjorde 11,0 MRDNOK (10,8) ved utgangen av 4. kvartal. Innskuddene er marginalt redusert over det siste kvartalet. I løpet av de siste 12 månedene har innskuddsveksten vært 275 MNOK, hvilket utgjør 2,6 prosent.

Konsernets innskuddsdekning er 49,9 prosent, mot 50,3 prosent i foregående kvartal. Morbanken har en innskuddsdekning på 78,4 prosent. Finansieringen av utlånsveksten ut over publikumsinnskuddene blir dekket av utstedelse av obligasjoner med lange løpetider. Boligkredittselskapets eksterne finansieringsbehov dekkes utelukkende av OMF.

Funding

Veksten i utlån siste 12 måneder er hovedsakelig finansiert med midler fra pengemarkedet. Nettovolumet av utstedte obligasjoner er økt med 691 MNOK over de siste 12 måneder. Konsernets pengemarkedsfinansiering skjer både gjennom utstedelser av OMF fra Fana Sparebank Boligkreditt AS og ordinære, usikrede obligasjonslån.

Utviklingen i kredittrisikopåslaget for bankens funding har økt de siste tolv månedene sett under ett. Økningen har vært spesielt merkbart det siste kvartalet.

Kredittpåslag påvirker bankenes innlånskostnader så vel som markedsverdien på beholdninger av rentebærende verdipapirer. En eventuell stigning i kredittrisikopåslaget vil påvirke bankens resultater gjennom høyere fundingkostnader og lavere markedsverdi på obligasjonsporteføljen som holdes for å dekke bankens likviditetsbehov.

Det samlede kostnadsnivået for bankens eksterne funding er økt, både for kvartalet og over de siste 12 månedene. Dette har sammenheng med økt Nibor-rente i kombinasjon med utviklingen i kredittrisikopåslaget.

Porteføljekvalitet

Fra 1.1.2018 rapporteres tapsnedskrivninger etter IFRS 9. Endringen innebærer at man går fra en modell basert på objektive bevis for verdifall (IAS39) til at det skal settes av forventet tap på hele utlånsporteføljen.

Forventet tap på utlån og garantier per 31.12.2018 utgjør 87,6 MNOK, opp fra 79,3 MNOK i foregående kvartal. I prosent av brutto utlån utgjør forventet tap på utlån og garantier 0,4 prosent (0,31).

Brutto misligholdte engasjement over 30 dager utgjør 118,1 MNOK ved utgangen av 4. kvartal 2018, en økning på 16,5 MNOK i kvartalet, og 23,1 MNOK siden årsskiftet. I prosent av brutto utlån utgjør misligholdte lån 0,5 prosent ved utgangen av kvartalet (0,5).

Brutto tapsutsatte engasjement utgjør 191,5 MNOK pr. 31.12.2018, en økning på 51,3 MNOK i kvartalet og 111,9 MNOK siden 31.12.2017. Per 31.12.2017 utgjorde tapsutsatte engasjement 79,6 MNOK. Tapsutsatte engasjement utgjør 0,9 prosent av brutto utlån ved utgangen av kvartalet (0,4).

Styret er tilfreds med kvaliteten i utlånsporteføljen, og er av den oppfatning at nedskrivningene som er foretatt er tilstrekkelig for å møte forventede tap per 31.12.2018. Konsernets tap på utlån vurderes fortsatt til å være på et lavt nivå.

LCR

LCR og Leverage ratio	2017	2018			
	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
LCR konsern	184 %	236 %	196 %	186 %	190 %
LCR morbank	142 %	144 %	144 %	139 %	153 %
Leverage ratio	8,7 %	8,5 %	8,6 %	8,8 %	9,3 %

Banken måler og rapporterer LCR (Liquidity Coverage Ratio), for morbanken, boligkredittselskapet og konsernet hver for seg. Ved utgangen av 4. kvartal 2018 utgjorde LCR på konsernbasis 190 prosent, 153 prosent for morbanken og 193 prosent for boligkredittselskapet. Leverage ratio er beregnet til 9,3 prosent.

Rating

Fana Sparebanks hovedrating hos Moody's Investors Service ble i september 2018 bekreftet opprettholdt på A3 med *stable outlook*. Utstedte OMF fra Fana Sparebank Boligkredittselskap har uendret rating Aaa. Offisiell rating er et viktig bidrag for å sikre konsernet finansiering på konkurransedyktige vilkår.

Egenkapital

Kapitalforhold (konsern)	2017	2018			
	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Kapitaldekning	19,1 %	18,9 %	19,1 %	19,4 %	20,6 %
Kjernekapitaldekning	16,7 %	16,6 %	16,8 %	17,1 %	18,3 %
Ren kjernekapital	15,2 %	15,0 %	15,2 %	15,6 %	16,7 %
Ren kjernekapital inkl. res. hiå	15,2 %	15,4 %	15,2 %	15,6 %	16,7 %

Fana Sparebank konsern har en risikovektet kapitaldekning på 20,6 prosent ved utgangen av kvartalet. Kjernekapitaldekningen er 18,3 prosent, hvorav ren kjernekapital er 16,7 prosent. Konsernets kapitaltall inkluderer rapportering av kapitalbruk fra eierforetak i samarbeidende grupper.

Salget av aksjene i Frende påvirker bankens kjernekapital. Da transaksjonen ble gjennomført i 4. kvartal, økte ren kjernekapital og kjernekapital med ca. 1,3 prosentpoeng. Konsernet oppfyller alle lovpålagte kapitalkrav med solid margin.

Ansvarlig kapital

Bankens samlede, utestående volum av ansvarlig lånekapital utgjør 500 MNOK, hvorav 300 MNOK i ansvarlig lån (T2) og 200 MNOK i hybridkapital (T1). Generalforsamlingen har gitt styret fullmakt til å styrke bankens kapitaldekning ytterligere ved behov. Fullmaktene omfatter utstedelse av inntil 100 MNOK både i ansvarlige lån (T2) og hybridkapital tellende som annen kjernekapital (T1).

Pilar 2

Finanstilsynet har gjort kjent at Fana Sparebank skal ha kapital utover minstekrav og bufferkrav tilsvarende 2,5 prosent av beregningsgrunnlaget (pilar 2-krav) for risikoer som foretaket er utsatt for og som ikke, eller bare delvis, er dekket i minstekravet i pilar 1. Samlet krav til ren kjernekapital er for tiden minimum 14,5 prosent.

Digitalisering og kundekommunikasjon

Endringstakten i den digitale utviklingen går stadig raskere, og kundene forventer økt tilgjengelighet og enkle, fremtidsrettede banktjenester. Økt grad av selvbetjening og transparens stiller høye krav til at løsninger og tjenester er individuelt tilpasset til den enkeltes behov og preferanser.

Små lån

Under paraplybetegnelsen *Små lån* tilbyr banken lån inntil 150.000 kroner med inntil 5 års løpetid til ulike formål: reiselån, oppussingslån, samlelån og forbrukslån. Søknadsprosessen er heldigital, mens kredittbehandlingen gradvis automatiseres med erfaringsgrunnlaget som dannes over tid. Ved utgangen av kvartalet er det innvilget 70 Små lån.

Fondsportal

I 4. kvartal ble en ny og forbedret fondsportal lansert. Kundene tilbys en intuitivt og enkel inngang til plasseringstjenester og fond, der aksjesparekonto, IPS, fri fondssparing og aksjebeholdninger er integrert i én løsning.

Samtykkebasert lånesøknad

Fana Sparebank praktiserer en ordning der kunder gir banken tillatelse til å innhente lønnslipp og skattemelding direkte fra offentlige registre. Innhenting av nødvendig dokumentasjon for kredittbehandling blir utført heldigitalt. Samtykkebasert lånesøknad forenkler låneprosessen både for kunden og banken, og bidrar til økt kredittkvalitet.

Funksjonaliteten er tatt i bruk i Nettlåsløsningen, og er under implementering i tjenesten Smållån. Kunder tilbys også å gi tilsvarende samtykke som ledd i å forberede kundemøter, mv.

Ny kredittkortløsning

Banken har sagt opp avtalen om leveranse av kredittkort med Entercard. Fana Sparebank har valgt å utvikle et eget kredittkorttilbud. De nye kredittkortene åpnes for bankens kunder fra 19. februar.

Sosiale medier

Banken bruker sosiale medier og interaktive kanaler aktivt. Det er vekst i alle kanaler; Facebook, Instagram, Twitter og LinkedIn. Bankens chat-funksjon er lagt på de åpne sidene, og er en mye brukt og effektiv kanal for kundekommunikasjon.

Samfunnsansvar

Fana Sparebank arbeider aktivt med å forbedre og tydeliggjøre sin rolle innen samfunnsansvar og bærekraft. Konsernet er sertifisert Miljøfyrtårn.

Fana Sparebank har sluttet seg til FNs Global Compact. FNs Global Compact baserer seg på ti prinsipper innen områdene menneskerettigheter, arbeidslivsstandarder, miljø og anti-korrupsjon. Tilslutning til Global Compact betyr at den enkelte gjør sitt beste for å drive sin virksomhet i tråd med de ti prinsippene.

Global Compact er i dag verdens største initiativ for næringslivets samfunnsansvar med mer enn 10.000 bedrifter fra 130 land. Av disse er 117 norske.

Fana Sparebank har gjennom interne strategiprosesser identifisert 5 strategiske målbilder; Kroner, Kunde, Digital, Folk og Samfunn. Under strategiprosessene i 2017 ble det fremmet over 700 forslag til ulike tiltak fra de ansatte. En rekke av disse forslagene blir implementert i organisasjonen. Det er blant annet iverksatt et organisert hospiteringsprogram som følge av innspillene, og bankens medarbeidere blir også invitert til å bidra med frivillig innsats innenfor utvalgte samfunnsrelaterte oppgaver.

I november stod Fana Sparebank sammen med Bergen Næringsråd for en åpen nattevandring, der FNs 17 bærekraftsmål ble presentert. Arrangement samlet rundt 5.000 deltagere. De enkelte bærekraftsmålene ble presentert av ulike frivillige organisasjoner og næringslivsaktører.

Fana Sparebank utvikler nye produkter og tjenester både på innskudds- og utlånsiden som vektlegger prinsipper som blant annet er nedfelt i FNs bærekraftsmål.

Fana Sparebank var hovedsponsor for en nattevandring i Bergen der FNs 17 bærekraftsmål ble presentert. Omtrent 5.000 deltagere deltok.

Gavetildelinger

Fana Sparebank har i 2018 implementert en ny gavestrategi. Den nye strategien åpner for at det underveis i året er rom for utdelinger til bestemte formål.

Det er i kvartalet gitt gavestøtte på til sammen 2,7 MNOK til flere prosjekter under vignetten *bærekraft*.

Andre forhold

Distribusjon

Bankens kontor i Åsane ble besluttet nedlagt som følge av liten fysisk bruk av kontoret. Siste åpningsdag for kontoret var 19. oktober. Bydelens kunder betjenes nå gjennom selvbetjente, digitale løsninger, og fra det nærmeste kontoret i Kaigaten i Bergen sentrum. For kunder som ikke kan komme til banken for å få utført nødvendige banktjenester, er den mobile bankbilen en aktuell og tilgjengelig løsning.

Organisasjon - ansatte

Fana Sparebank hadde 138 ansatte i konsernet ved utgangen av året (129). Dette utgjør 135 årsverk (127). Morbanken hadde 106 ansatte (103) og 103 årsverk (101).

Sykefraværet er fortsatt lavt, og utgjorde 3,0 prosent i 4. kvartal mot 3,6 prosent i foregående kvartal. Langtidsfravær utgjorde 0,83 prosent i 4. kvartal, hvilket oppleves som et meget lavt tall, og gir uttrykk for at banken lykkes med satsningen innenfor HMS.

Datterselskap og eierinteresser

Fana Sparebank Eiendom AS

Boligprisene i regionen har falt med 2,5 prosent i 4. kvartal 2018, men korrigert for sesongvariasjoner var boligprisene uendret. Det er også registrert at det er solgt 5 prosent flere boliger enn i 4. kvartal 2017. Fana Sparebank Eiendom solgte 188 eiendommer til en markedsverdi på ca. 600 MNOK i perioden, noe som er en økning på henholdsvis 24 eiendommer og 81 prosent i markedsverdi sammenlignet med tilsvarende periode i 2017.

Selskapet økte sin markedsandel fra 6 prosent i 4. kvartal 2017 til 9,6 prosent i 4. kvartal i 2018. Det representerer en økning på vel 60 prosentpoeng. Økningen i markedsandelen tilskrives lavpris-konseptet Himla.

Selskapet har 32 ansatte. Aktiviteten utføres både ved deling av kontorer med banken ved hovedkontoret på Nesttun, i Kaigaten og på Straume, i tillegg til at Himla har eget kontor i Oslo.

Himla

Himla er Fana Sparebank Eiendoms lavpriskonsept for eiendomsmegling. Konseptet ble introdusert i februar 2018, og har fått en svært god mottagelse i markedet. Siden oppstarten frem til utgangen av året har Himla formidlet 202 eiendommer. Av disse er 61 i løpet av siste kvartal alene. Himla har 9 ansatte.

Himla åpnet eget kontor i Oslo 5. oktober. Kontoret er bemannet med 3 meglere. De har registrert sine første oppdrag, og har i løpet av oppstartskvartalet formidlet 5 eiendommer.

Virksomheten i Himla drives som en egen avdeling av Fana Sparebank Eiendom AS. Ved hjelp av digitalisering og en innovativ måte å drive eiendomsmegling på, gis Himla-kundene mulighet til å selge boligen for 30.000 kroner i meglerhonorar.

Siden oppstarten er det registrert oppdrag som tilsvarer en markedsandel på 4 prosent i Bergensregionen. Aktivitetsnivået er vesentlig høyere enn forventet, og virksomheten i Bergens-området genererer tilfredsstillende lønnsomhet.

Eierinteresser

Fana Sparebank har strategisk eierandeler i produkt- og tjenesteleverandører. Banken mottar provisjoner fra salg, og bygger opp verdier gjennom eierskapet over tid. På sikt vil mottatt utbytte synliggjøre den løpende verdiskapningen. Selskapene konsolideres ikke i bankens regnskaper.

Frende Forsikring

Frende Forsikring omfatter både skade- og livsforsikring, og eies av 15 frittstående sparebanker. Fana Sparebanks eierandel er 0,83 prosent etter nedsalg i 2018. Banken selger skade- og livsforsikringsprodukter fra Frende, og mottar salgsbaserte provisjoner.

Brage Finans

Brage Finans leverer leasing og salgspantlån, og eies av 12 frittstående sparebanker. Fana Sparebank hadde ved utgangen av 2018 en eierandel på 9,69 prosent. Eierandelen ble redusert til 5,34 prosent som følge av nedsalg i februar 2019. I tillegg til eierskapet, deltar Fana Sparebank i flere syndikerte lån til Brage Finans. Banken selger finansieringstjenester gjennom Brage Finans, og mottar provisjoner basert på porteføljens volum.

Norne Securities

Norne Securities er et fullverdig verdipapirforetak som leverer tjenester innen verdipapirhandel og Corporate Finance. Norne Securities er bankens samarbeidspartner for levering av selvbetjente aksjehandelsløsninger til kunder.

Fana Sparebank leverer fonds- og aksjehandelsløsninger for bankens kunder gjennom Norne Securities. Blant tjenestene tilbys bankens kunder en fremtidsrettet og svært brukervennlig løsning for Aksjesparekonto og Individuell Pensjonssparing, IPS. Løsningene er tilgjengelige på alle digitale plattformer, også i Mobilbanken.

Vipps

Fana Sparebank er blant de over 100 bankene som inngikk samarbeid og eierskap i Vipps. Bankens eierskap blir utøvet gjennom et eget selskap, Balder AS, som samler Frende-bankenes interesser. Balder AS eier 10,5 prosent av Vipps, og Fana Sparebank har en eierandel på 4,3 prosent i Balder.

Den nasjonale satsningen på felles betalingsløsninger har utløst en prosess der betalingssystemene Vipps og BankAxept, samt identifiseringsaktøren BankID er i prosess med å bli slått sammen. Fana Sparebank har mindre eierinteresser i disse selskapene.

Hendelser etter balansedagen

Fana Sparebank solgte i februar 2019 en eierandel på 4,35 prosent av aksjene i Brage Finans AS. Aksjesalget medfører at bankens eierandel reduseres fra 9,69 prosent til 5,34 prosent. Salget er gjennomført med en samlet sum på 47,4 MNOK.

Salget medfører ingen resultatmessige endringer for 1. kvartal 2019. Som følge av frigjort kapitalbinding ved redusert eierandel, vil bankens rene kjernekapital økes med 0,4 prosentpoeng etter transaksjonen.

Utsiktene fremover

Fana Sparebank gjennomførte endringer i boliglånsrenten etter Norges Banks endring av styringsrenten fra 0,50 til 0,75 prosent i september. Bankenes rente- og kredittkostnader har imidlertid økt gjennom 4. kvartal 2018, hovedsakelig som følge av økt Nibor og marginpåslag for bankens funding. Utsiktene til ytterligere rentehevinger fra Norges Banks side er opprettholdt, og det legges derfor til grunn at den mangeårige periode med fallende eller stabilt lav boliglånsrente nå erstattes med forsiktig oppgang. Til tross for lavere utsikter til økonomisk vekst i toneangivende land og økt geopolitisk usikkerhet, er forventningen at rentene skal stige fremover.

For husholdningene endte 2018 med en gjeldsvekst på 5,5 prosent. Veksten har imidlertid kommet en god del ned siden forrige toppnivå i mai 2017 på 6,7 prosent, men befinner seg fortsatt over husholdningenes inntektsvekst.

Boligprisene falt med 2,5 prosent i bankens hovedmarkedsområde siste kvartal. Utviklingen er imidlertid flat når det tas hensyn til sesongkorrigering. Økte rentekostnader for boliglånkundene vil, sammen med innstramningene som Utlånsforskriften har medført, fortsatt påvirke prisutviklingen fremover. Effekten av redusert disponibel inntekt og tilhørende betjeningsevne kan medføre noe økt mislighold, og takten på rentejusteringer kan påvirke kundenes evne til å gjøre nødvendige tilpasninger i egen økonomi. Fra styrets side følges markedsutviklingen nøye.

Det er ikke gjort observasjoner som skulle tilsi at tapene i bankens utlånportefølje blir vesentlig høyere fremover.

Fana Sparebank går ut av 2018 med en meget sterk kapital-situasjon. Soliditeten danner et godt utgangspunkt for videre utvikling og vekst i 2019.

Nesttun 13. februar 2019

Nils Magne Fjereide
styrets leder

Peter Frølich
styrets nestleder

Kjerstin Fyllingen

Hanne Magnussen
repr. for ansatte

Linn Cecilie Moholt

Arnt Hugo Knudsen
repr. for ansatte

Morbank

Konsern

4. kv.17	4. kv.18	2017	2018	Note	2018	2017	4. kv.18	4. kv.17
93,9	50,7	364,0	190,8		574,0	528,1	152,4	136,0
13,7	69,0	61,7	259,2		56,9	62,8	15,5	14,0
39,3	46,9	153,3	171,1		277,0	242,8	75,7	60,3
68,3	72,9	272,3	279,0		353,9	348,0	92,2	89,6
0,0	10,1	16,8	21,6		20,4	14,5	10,1	0,0
21,6	20,0	72,9	75,8		103,3	95,7	27,4	25,5
-1,7	-1,5	-6,4	-6,2		-6,2	-6,4	-1,5	-1,7
1,7	-18,7	36,4	39,8		34,9	33,9	-21,8	1,0
0,9	0,7	2,8	3,4		0,5	0,4	-0,2	0,4
22,6	10,5	122,6	134,5		153,0	138,1	14,0	25,3
90,9	83,4	394,9	413,5		506,9	486,2	106,1	114,9
26,0	32,5	99,0	107,1		134,9	123,2	40,8	32,9
11,6	15,3	43,6	48,3		61,9	54,7	19,2	14,6
2,4	2,1	9,6	9,0		9,8	10,4	2,3	2,6
5,8	9,2	23,6	29,3		35,1	27,6	11,0	6,0
45,7	59,0	175,8	193,7		241,7	215,8	73,3	56,0
45,2	24,3	219,0	219,7		265,2	270,3	32,8	58,9
1,4	8,9	6,8	22,7	3-4	24,5	7,8	9,5	0,4
43,8	15,4	212,2	197,0		240,7	262,5	23,3	58,4
11,2	4,1	44,4	34,2		44,5	57,1	5,8	14,7
32,6	11,4	167,8	162,8		196,2	205,5	17,5	43,7
32,6	11,4	167,8	162,8		196,2	205,5	17,5	43,7
0,4	-0,3	0,4	-0,2635		-0,3	0,4	-0,3	0,4
-0,1	0,1	-0,1	0,0659		0,1	-0,1	0,1	-0,1
0,3	-0,2	0,3	-0,1976		-0,2	0,3	-0,2	0,3
0,0	1,5	0,0	0,557		0,0	0,0	0,0	0,0
4,4	0,0	23,7	0,00			23,7	0,0	4,4
4,4	-0,4	23,7	0,6		0,0	23,7	0,0	4,4
4,8	-0,6	24,0	0,4		-0,2	24,0	-0,2	4,8
37,4	10,8	191,8	163,2		196,0	229,5	17,3	48,4

BALANSE

Morbank

Konsern

31.12.18	31.12.18	EIENDELER	Note	31.12.18	31.12.17
75,3	73,4	Kontanter, innskudd i N.B.		73,4	75,3
867,2	947,7	Utlån til kredittinstitusjoner		342,8	380,6
13.449,9	14.012,1	Netto utlån til kunder	3-5	22.033,9	20.693,5
10,4	0,6	Finansielle derivater	6	0,6	10,4
2.125,5	2.139,2	Rentebærende verdipapirer		2.229,5	2.215,8
512,6	366,5	Aksjer og egenkapitalbevis		366,5	512,6
260,0	360,0	Aksjer i datterselskaper		0,0	0,0
0,0	0,0	Utsatt skattefordel		0,0	0,0
7,1	6,9	Immatrielle eiendeler		7,7	8,1
73,0	71,4	Varige driftsmidler		72,4	73,5
26,8	17,7	Andre eiendeler		17,7	26,8
11,2	07,3	Forskuddsbetalte kostnader		23,6	25,7
17.419,0	18.002,7	SUM EIENDELER		25.168,0	24.022,2
31.12.17	31.12.18	GJELD OG EGENKAPITAL		31.12.18	31.12.17
38,3	67,2	Gjeld til kredittinstitusjoner		12,4	18,4
10.763,3	11.039,0	Innskudd fra kunder		11.037,2	10.761,9
4.151,3	4.276,6	Gjeld stiftet ved utst. av verdipapirer	9	11.180,9	10.489,7
30,3	26,0	Finansielle derivater	7	26,0	30,3
22,5	30,1	Annen gjeld		33,5	25,9
17,5	23,6	Pål. kostnader og forsk. betalte inntekter		28,3	21,2
38,7	38,6	Betalbar skatt		48,7	51,4
9,0	2,8	Utsatt skatt		2,7	8,9
9,5	12,7	Avsetninger og pensjonsforpliktelse		12,8	9,5
299,7	299,7	Ansvarlig lånekapital	9	299,7	299,7
15.380,0	15.816,3	SUM GJELD		22.682,2	21.716,8
1.651,4	1.940,7	Sparebankens fond		2.240,0	1.917,8
35,6	45,4	Gavefond		45,4	35,6
151,6	0,0	Verdiendring aksjer tilgjengelig for salg		0,0	151,6
200,3	200,4	Hybridkapital		200,4	200,3
2.039,0	2.186,4	SUM EGENKAPITAL		2.485,8	2.305,4
17.419,0	18.002,7	SUM GJELD OG EGENKAPITAL		25.168,0	24.022,2

Endringer i egenkapitalen (MNOK)

MORBANK

	Sparebankens fond	Gavefond	Verdiendr. aksjer tilgj. for salg	Hybrid- kapital	Sum
Egenkapital pr 31.12.17	1.651,4	35,6	151,6	200,3	2.039,0
Endring IB - effekt av IFRS 9 reklassifisering	151,6		-151,6		0,0
Endring IB - effekt av IFRS 9 tapsnedskr	1,0				1,0
Gavefond vedtatt generalforsamling	-20,0	20,0			0,0
Belastet gavefondet		-10,210			-10,2
Resultat for perioden	154,2			8,7	162,8
Skatt på fondsobligasjon	2,2				2,2
Utbetalt renter fondsobligasjon				-8,6	-8,6
Andre inntekter og kostnader	0,4				0,4
Egenkapital pr 31.12.18	1.940,7	45,4	0,0	200,4	2.186,4

Egenkapital pr 31.12.16	1.522,1	9,6	127,9		1.659,6
Endring IB - effekt av rekl. fondsobligasjon	-0,3			200,3	200,0
Gavefond vedtatt forstanderskapsmøte	-30,0	30,0			0,0
Belastet gavefondet		-3,9			-3,9
Resultat for perioden	159,6			8,5	168,1
Utbetalt renter fondsobligasjon				-8,5	-8,5
Andre inntekter og kostnader			23,7		23,7
Egenkapital pr 31.12.17	1.651,4	35,6	151,6	200,3	2.039,0

KONSERN

	Sparebankens fond	Gavefond	Verdiendr. aksjer tilgj. for salg	Hybrid- kapital	Sum
Egenkapital pr 31.12.17	1.917,8	35,6	151,6	200,3	2.305,4
Endring IB - effekt av IFRS 9 reklassifisering	151,6		-151,6		0,0
Endring IB - effekt av IFRS 9 tapsnedskr	1,1				1,1
Gavefond vedtatt generalforsamling	-20,0	20,0			0,0
Belastet gavefondet		-10,2			-10,2
Resultat for perioden	187,6			8,7	196,2
Skatt på fondsobligasjon	2,2				2,2
Utbetalt renter fondsobligasjon				-8,6	-8,6
Andre inntekter og kostnader	-0,2				-0,2
Egenkapital pr 31.12.18	2.240,0	45,4	0,0	200,4	2.485,8

Egenkapital pr 31.12.16	1.750,9	9,6	127,9	0,0	1.888,3
Endring IB - effekt av rekl. fondsobligasjon	-0,3			200,3	200,0
Gavefond vedtatt forstanderskapsmøte	-30,0	30,0			0,0
Belastet gavefondet		-3,9			-3,9
Resultat for perioden	197,3			8,5	205,8
Utbetalt renter fondsobligasjon				-8,5	-8,5
Andre inntekter og kostnader			23,7		23,7
Egenkapital pr 31.12.17	1.917,8	35,6	151,6	200,3	2.305,4

KONTANTSTRØMOPPSTILLING
(MNOK)

MORBANK
KONSERN

	note	31.12.18	31.12.17	31.12.18	31.12.17
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter					
Rente- og provisjonsinnbetalinger fra kunder		481,8	442,9	640,2	588,1
Netto inn-/utbetalinger av lån til kunder		-559,0	-1.448,2	-1.339,4	-2.080,5
Renteutbetalinger til kunder		-81,4	-75,8	-81,4	-75,8
Netto inn-/utbetalinger av innskudd fra kunder		267,3	146,2	266,9	146,6
Renteinnbetalinger sentralbanken		0,4	0,3	0,4	0,3
Netto inn/utbetalinger på utlån til/fra kredittinst.		-66,2	5,0	17,3	-97,1
Innbetaling av utbytte		0,2	1,2	0,2	1,2
Utbetalt ved investering aksjer holdt for omsetning		-20,0	-2,1	-20,0	-2,1
Innbetalt ved salg aksjer holdt for omsetning		2,9	0,0	2,9	0,0
Utbetalinger drift		-180,8	-189,7	-228,6	-216,2
Utbetalinger skatter		-38,7	-30,4	-51,7	-56,2
Øvrige inntekter		1,0	1,0	49,8	42,8
Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		-192,6	-1.149,7	-743,5	-1.748,9
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter					
Utbetalt ved investering strategisk aksjebeholdning		-34,4	-15,3	-34,4	-15,3
Innbetalt ved salg strategisk aksjebeholdning		254,0	64,7	254,0	64,7
Utbetaling kapitalforhøyelse aksjepost i datterselskaper		-100,0	0,0	0,0	0,0
Utbytte aksjer		11,3	15,7	10,1	13,3
Kjøp av varige driftsmidler		-7,2	-10,6	-8,3	-12,1
Salg av varige driftsmidler			0,4	0,0	0,4
Netto inn-/utbetalinger ved oms. av rentebærende vp		-24,7	151,5	-24,7	161,5
Renteinnt. sertifikater/obl. plasseringer		35,2	36,1	36,4	37,2
Øvrige inntekter fra investeringsaktiviteter		3,4	2,8	0,5	0,4
Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		137,8	245,3	233,7	250,2
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter					
Innbetalt annen langsiktig gjeld		11,3	0,0	11,3	0,0
Utbet. ved tilbakebet. av annen langsiktig gjeld			-150,0	0,0	-150,0
Opptak av sertifikater og obl.gjeld	9	1.048,2	1.649,2	3.014,9	3.167,4
Utbetalt ved tilbakebet. av sertifikater og obl.gjeld		-918,8	-617,8	-2.328,1	-1.453,1
Rentebetalinger på finansaktiviteter		-60,6	-53,1	-162,9	-141,6
Opptak av ansvarlig lånekapital	9	199,6	99,7	199,6	99,7
Utbetalt ved tilbakebet. av ansvarlig lånekapital		-200,5	0,0	-200,5	0,0
Rentebetalinger på ansvarlig kapital		-7,5	-7,6	-7,5	-7,6
Gavefond		-10,2	-3,9	-10,2	-3,9
Utbetalt fondsobligasjonseiere		-8,6	-8,5	-8,6	-8,5
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		52,8	3,7	507,9	1.502,4
Netto kontantstrøm for perioden		-2,0	3,7	-2,0	3,7
Netto endring i kontanter:					
Beholdning av kontanter ved periodens begynnelse		75,3	71,7	75,3	71,7
Beholdning av kontanter ved periodens slutt		73,4	75,3	73,4	75,3
Netto endring i kontanter		-2,0	3,7	-2,0	3,7

Noter til regnskapet

(MNOK)

Note 1 Regnskapsprinsipper

Kvartalsregnskapet for konsernet omfatter perioden 01.01.18-31.12.18. Kvartalsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med IFRS og IAS 34 Interim Financial Reporting. Kvartalsregnskapet er utarbeidet etter de samme regnskapsprinsippene og med samme beregningsmetoder som i siste årsregnskap.

IFRS 9 Finansielle instrumenter er gjeldende fra 1. januar 2018. Standarden erstatter IAS 39 Finansielle instrumenter – innregning og måling. IFRS 9 omhandler nye prinsipper for finansielle instrumenter med hensyn til klassifisering og måling, sikringsbokføring og nedskrivning. Standarden implementeres retrospektivt, men det er ikke krav å utarbeide sammenligningstall. Dette er heller ikke gjort.

For nærmere beskrivelse av Fana Sparebank sin klassifisering av finansielle instrument etter IFRS 9 henvises det til note 41 i årsrapporten for 2017. I samme note er det en beskrivelse av Fana Sparebank sin nedskrivningsmodell samt tabeller som viser implementeringseffekter ved overgangen fra IAS 39 til IFRS 9.

Bankens fondsobligasjon ble i 2017 og tidligere klassifisert som gjeld under "ansvarlig lånekapital". Fra 1.1. 2018 presenteres fondsobligasjonen som en del av bankens innskutte egenkapital. Sammenligningstall er omarbeidet. Viser til note 1 i årsrapporten 2017 for nærmere omtale.

Note 2 Segmentrapportering

(MNOK)

Konsernets virksomhetsområder er inndelt i 3 driftssegmenter for bankdrift: Personmarked, Bedriftsmarked og Kapitalmarked. I tillegg blir datterselskapet Fana Sparebank Eiendom AS rapportert som eget driftssegment. Ufordelt er inntekter og kostnader, samt strategiske investeringer som ikke direkte kan henføres til segmentene. Fana Sparebank Boligkreditt AS blir internt rapportert som del av bankdriften, hovedsakelig på segmentene Privatmarked og Kapitalmarked.

Segmentinndelingen gjenspeiler måten banken er organisert på, og baserer seg på bankens interne rapporteringssystemer til øverste beslutningstaker (administrerende direktør).

Konserninterne transaksjoner, investeringer og mellomværende elimineres.

4 kvartal 2018

Resultat	Person- marked	Bedrifts- marked	Kapital marked	Eiendoms- megling	Ufordelt	Elimine- ring	Sum
Netto renteinntekter	220,7	138,1	-7,6	0,0	2,8	0,0	353,9
Driftsinntekter	40,7	10,0	-7,9	48,7	65,5	-4,1	153,0
Driftskostnader	137,0	47,3	12,4	47,9	0,0	-2,9	241,7
Tap	4,4	19,7	0,4	0,0	0,0	0,0	24,5
Resultat før skatt	120,0	81,1	-28,3	0,8	68,3	-1,2	240,7

Balanse	Person- marked	Bedrifts- marked	Kapital marked	Eiendoms- megling	Ufordelt	Elimine- ring	Sum
Netto utlån	16.785,6	5.252,8	0,0	0,0	0,0	-4,6	22.033,9
Andre eiendeler	0,0	0,0	2.501,8	19,7	622,3	-9,7	3.134,1
Innskudd fra og gjeld til kunder	7.903,6	2.557,7	577,7	0,0	0,0	-1,8	11.037,2
Annen gjeld og egenkapital	8.882,0	2.695,2	1.924,2	19,7	622,3	-12,5	14.130,8

4 kvartal 2017

Resultat	Person- marked	Bedrifts- marked	Kapital marked	Eiendoms- megling	Ufordelt	Elimine- ring	Sum
Netto renteinntekter	218,3	129,8	1,0	0,0	-1,1	0,0	348,0
Driftsinntekter	41,6	9,5	24,3	41,7	25,6	-4,7	138,1
Driftskostnader	123,6	43,0	11,5	40,2	0,0	-2,4	215,8
Tap	1,7	6,1	0,0	0,0	0,0	0,0	7,8
Resultat før skatt	134,7	90,3	13,8	1,6	24,5	-2,3	262,5

Balanse	Person- marked	Bedrifts- marked	Kapital marked	Eiendoms- megling	Ufordelt	Elimine- ring	Sum
Netto utlån	15.472,6	5.223,5	0,0	0,0	0,0	-2,6	20.693,5
Andre eiendeler	0,0	0,0	2.500,0	17,3	825,3	-7,1	3.335,4
Innskudd fra og gjeld til kunder	7.805,6	2.391,4	566,3	0,0	0,0	-1,4	10.761,9
Annen gjeld og egenkapital	7.667,0	2.832,1	1.933,7	17,3	825,3	-8,4	13.267,0

Note 3 Nedskrivninger på utlån og garantier
(MNOK)

	MORBANK				KONSERN			
	2018	2017	4. kv. 2018	4. kv. 2017	2018	2017	4. kv. 2018	4. kv. 2017
Tap på utlån og garantier								
Periodens endring i gruppenedskrivninger (IAS 39)		4,3		-0,8		5,3		-1,7
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	21,1	-2,8	4,2	1,6	21,1	-3,5	4,2	1,6
Endring nedskrivninger steg 1	0,2		0,6		-0,1		0,2	
Endring nedskrivninger steg 2	-0,3		2,7		1,7		3,6	
Endring nedskrivninger steg 3	-0,8		0,0		-0,8		0,0	
Amortiseringseffekter	1,5	0,0	0,8	-0,1	1,5	0,0	0,8	-0,1
Konstaterte tap med tidligere nedskrivninger	1,3	9,5	1,1	-0,4	1,3	9,5	1,1	-0,4
Konstaterte tap uten tidligere nedskrivninger	0,6	0,7	0,0	1,1	0,6	1,4	0,0	1,1
Sum brutto tap	23,5	11,7	9,5	1,5	25,3	12,7	10,0	0,6
Inngått på tidligere konstaterte tap	-0,8	-4,9	-0,6	-0,2	-0,8	-4,9	-0,6	-0,2
Sum tap på utlån og garantier	22,7	6,8	8,9	1,4	24,5	7,8	9,5	0,4

KONSERN

	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum
Totale nedskrivninger pr 31.12.17 ihht IAS 39				67,1
Effekt av overgang til IFRS 9				-1,4
Nedskrivninger 01.01.2018 ihht IFRS 9	5,6	31,8	28,3	65,7
Migrert fra steg 1	-1,2	1,1	0,1	0,0
Migrert fra steg 2	4,2	-7,4	3,2	0,0
Migrert fra steg 3	0,7	0,1	-0,8	0,0
Øvrige endring på engasjement	-4,5	10,4	0,4	6,3
Nye tap	2,2	6,8	7,1	16,0
Fraregnede tap	-1,5	-9,3	-1,8	-12,6
Endring i nedskrivninger individuelt vurdert	0,0	0,0	12,2	12,2
Nedskrivninger 31.12.2018	5,5	33,5	48,7	87,6
<i>Nedskrivninger i % av brutto utlån</i>	<i>0,0 %</i>	<i>0,2 %</i>	<i>0,2 %</i>	<i>0,4 %</i>
- herav nedskrivning på utlån	5,0	32,2	47,6	84,8
- herav nedskrivning på ubenyttet kreditt	0,3	0,4	0,1	0,8
- herav nedskrivning på garantier	0,1	0,9	1,0	2,0

Note 4 Misligholdte/tapsutsatte lån og garantier
(MNOK)

	MORBANK		KONSERN	
	2018	2017	2018	2017
Brutto misligholdte engasjement 31-90 dager	42,0	52,6	53,0	57,1
Brutto misligholdte engasjement over 90 dager	63,1	37,3	65,1	38,0
Sum brutto misligholdte engasjement	105,1	90,0	118,1	95,0
- nedskrivninger på individuelle utlån	16,3	15,4	16,3	15,4
Netto misligholdte engasjement	88,7	74,6	101,8	79,6
<i>Brutto mislighold i % av brutto utlån</i>	<i>0,7 %</i>	<i>0,7 %</i>	<i>0,5 %</i>	<i>0,5 %</i>
<i>Avsetningsgrad</i>	<i>15,5 %</i>	<i>17,1 %</i>	<i>13,8 %</i>	<i>16,2 %</i>
Brutto tapsutsatte engasjement	191,5	79,6	191,5	79,6
- nedskrivninger på individuelle utlån	25,3	11,7	25,3	11,7
Netto tapsutsatte engasjement	166,2	67,9	166,2	67,9
<i>Brutto tapsuts. engasjement i % av brutto utlån</i>	<i>1,4 %</i>	<i>0,6 %</i>	<i>0,9 %</i>	<i>0,4 %</i>
<i>Avsetningsgrad</i>	<i>13,2 %</i>	<i>14,7 %</i>	<i>13,2 %</i>	<i>14,7 %</i>

Note 5 Utlån fordelt på sektor og næring

Utlån fordelt på sektor og næring

(MNOK)	MORNBANK		KONSERN	
	31.12.18	31.12.17	31.12.18	31.12.17
Næringssektor				
Primærnæringer, jordbruk, skogbruk m.m.	5	5	10	11
Industri & Bergverk	149	61	157	73
Kraft, vannforsyning, bygg og anlegg	322	238	353	268
Varehandel, hotell og restaurantvirks.	87	96	98	112
Transport	25	25	50	55
Omsetning og drift av fast eiendom	3.855	3.829	3.912	3.895
Utvikling byggeprosjekter	466	441	466	441
Tjenesteytende næringer ellers	474	615	543	692
Sum næringsliv/offentlig	5.382	5.311	5.588	5.547
Lønnstagere m.m.	8.707	8.164	16.531	15.179
Sum brutto utlån kunder	14.090	13.475	22.119	20.726
Utlån kredittinstitusjoner	948	867	343	381

*) tall for 2017 er før verdiendring på lån til virkelig verdi, påløpte renter og amortiseringer

Note 6 Finansielle derivater eiendeler

(MNOK)	MORNBANK		KONSERN	
	31.12.18	31.12.17	31.12.18	31.12.17
Merverdi derivater knyttet til utlån	0,0	0	0,0	0
Merverdi derivater knyttet til verdipapir	0,0	0	0,0	0
Merverdi derivater knyttet til funding	0,2	10,1	0,2	10,1
Andre finansielle derivater	0,0	0,3	0,0	0,3
Sum finansielle derivater	0,2	10,4	0,2	10,4

Note 7 Finansielle derivater gjeld

(MNOK)	MORNBANK		KONSERN	
	31.12.18	31.12.17	31.12.18	31.12.17
Mindreverdi derivater knyttet til utlån	8,9	11,5	8,9	11,5
Mindreverdi derivater knyttet til verdipapir	13,2	18,7	13,2	18,7
Mindreverdi derivater knyttet til funding	1,7	0,0	1,7	0,0
Andre finansielle derivater	2,2	0,0	2,2	0,0
Sum finansielle derivater	26,0	30,3	26,0	30,3

Note 8 Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter

(MNOK)	MORNBANK				KONSERN			
	2018	2017	4. kv. 2018	4. kv. 2017	2018	2017	4. kv. 2018	4. kv. 2017
Netto gevinst/tap rentebærende verdipapirer	-7,9	10,2	-3,3	-1,0	-8,2	10,2	-3,4	-1,0
Netto gevinst/tap aksjer virkelig verdi	-1,4	3,5	-1,9	0,2	-1,4	3,5	-1,9	0,2
Netto gevinst/tap strategiske aksjer	55,3	10,0	-0,4	0,0	55,3	10,0	-0,4	0,0
Netto gev./tap obligasjonsfond	-7,4	6,1	-10,2	0,0	-7,4	6,1	-10,2	0,0
Netto gevinst/tap valuta	1,5	1,3	0,4	-0,4	1,5	1,3	0,4	-0,4
Netto gevinst/tap på finansielle derivater	4,9	1,3	-0,6	1,1	4,9	1,3	-0,6	1,1
Netto verdiendring utlån	-8,2	-1,7	0,0	0,4	-8,2	-1,7	0,0	0,4
Netto verdiendring funding	2,6	6,0	-3,1	1,8	-2,0	3,5	-6,1	1,1
Netto verdiendring innskudd	0,6	-0,4	0,3	-0,4	0,6	-0,4	0,3	-0,4
Netto gevinst/tap finansielle instrumenter	39,8	36,4	-18,7	1,7	34,9	33,9	-21,8	1,0

Note 9 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital

(MNOK)

	MORBANK		KONSERN	
	31.12.18	31.12.17	31.12.18	31.12.17
Sertifikater og obligasjoner til amortisert kost	3.681,3	3.766,5	10.585,5	10.104,8
Egenbeholdning sert. og obl.	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum sertifikater og obligasjoner til amort. kost	3.681,3	3.766,5	10.585,5	10.104,8
Obligasjoner til virkelig verdi	599,6	384,8	599,6	384,8
Egenbeholdning obligasjoner til virkelig verdi	0,0	0,0	0,0	0,0
Verdiregulering	-4,2	0,1	-4,2	0,1
Sum obligasjoner vurdert til virkelig verdi	595,4	384,8	595,4	384,8
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	4.276,6	4.151,3	11.180,9	10.489,7

Morbank	Balanse	Emitert	Forfalt/ innløst	Endring egen- beholdning	Øvrige endringer	Balanse
Endring gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	31.12.2018					31.12.2017
Sertifikater og obligasjoner til amortisert kost	3.681,3	650,0	-740,0	0,0	4,8	3.766,5
Obligasjoner til virkelig verdi	599,6	396,2	-178,0	0,0	-3,4	384,8
Verdiregulering	-4,2	0,0	0,0	0,0	-4,3	0,1
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	4.276,6	1.046,2	-918,0	0,0	-2,85	4.151,3

Konsern	Balanse	Emitert	Forfalt/ innløst	Endring egen- beholdning	Øvrige endringer	Balanse
Endring gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	31.12.2018					31.12.2017
Sertifikater og obligasjoner til amortisert kost	10.585,5	2.618,0	-2.145,0	0,0	7,7	10.104,8
Obligasjoner til virkelig verdi	599,6	396,2	-178,0	0,0	-3,4	384,8
Verdiregulering	-4,2	0,0	0,0	0,0	-4,3	0,1
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	11.180,9	3.014,2	-2.323,0	0,0	0,0	10.489,7

	Balanse	Emitert	Forfalt/ innløst	Endring egen- beholdning	Øvrige endringer	Balanse
Endring ansvarlig lånekapital og fondsobligasjoner	31.12.2018					31.12.2017
Ansvarlig lånekapital til amortisert kost	299,7	200,0	-200,0	0,0	0,0	299,7
Fondsobligasjoner (reklasifisert til egenkapital)	0,0	0,0	0,0	0,0	-200,0	200,0
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	299,7	200,0	-200,0	0,0	-200,0	499,7

Avstemming av endringer i forpliktelser som er en del av finansieringsaktiviteter

	MORBANK		KONSERN	
	Obligasjons- gjeld	Ansvarlig lånekapital	Obligasjons- gjeld	Ansvarlig lånekapital
Balansført verdi 31.12.2017	4.151,3	299,7	10.489,7	299,7
<i>Kontantstrømmer</i>				
Innbetaling ved utstedelse av gjeld	1.048,2	199,6	3.014,9	199,6
Tilbakebetaling av gjeld	-918,8	-200,5	-2.328,1	-200,5
<i>Endringer som ikke skyldes kontantstrømmer</i>				
Endring påløpte renter, amortisering mm	0,2	0,9	8,7	0,9
Endring virkelig verdi	-4,3	0	-4,3	0,0
Balansført verdi 31.12.2018	4.276,6	299,7	11.180,9	299,7

Note 10 Transaksjoner med nærstående parter

Transaksjoner med nærstående parter foretas i samsvar med vanlige forretningsmessige vilkår og prinsipper.

Fana Sparebank eier 100% i Fana Sparebank Boligkreditt AS.

Fana Sparebank har mottatt 21,3 MNOK i provisjonsinntekt fra Fana Sparebank Boligkreditt AS for drift av selskapet hittil i år. Fana Sparebank Boligkreditt AS har 8,0 MRD i brutto utlån, hvorav 6,9 MRD er finansiert ved utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett. Pr. 4. kvartal står banken som eier av obligasjoner med fortrinnsrett utstedt av Fana Sparebank Boligkreditt AS med 0 MNOK.

Det er etablert en årlig rullerende rammekredittavtale mellom Fana Sparebank Boligkreditt AS og Fana Sparebank på 400 MNOK. Pr. kvartalskiftet er rammekreditten optrukket med 104,6 MNOK. Videre har Fana Sparebank Boligkreditt AS en langsiktig ramme på 600 MNOK, hvor 500 MNOK er optrukket.

Rammene skal sikre finansiering til Fana Sparebank Boligkreditt AS ved ervervelse av boliglån og oppgjør ved forfall av OMF'er.

Fana Sparebank Boligkreditt AS har i tillegg til nevnte avtaler 3 stk. RCF avtaler (revolving credit facility) mot Fana Sparebank:

- o Avtale knyttet til overpantsettelse. Rammen kan benyttes til kjøp av ny sikkerhetsmasse i form av utlån eller andre instrument som kvalifiserer som likviditetsreserve. Rammen pr. 31.12.2018 utgjør 1.035 MNOK og er avhengig av den til hver tid utstedte OMF-portefølje i selskapet.
- o Avtale knyttet til finansiering av opptrekk av til enhver tid ubrukte flexilånsrammer. Rammen pr. 31.12.2018 er 722 MNOK.
- o Avtale som skal sikre OMF eiere oppgjør for renter og avdrag de neste 12 måneder, dersom boligkreditselskapet ikke er i stand til å gjøre opp for seg. Rammen for avtalen pr. 31.12.2018 er 689 MNOK.

Fana Sparebank Eiendom AS har en trekkfasilitet på 8,0 MNOK. Pr 31.12.2018 var det benyttet 5,2 MNOK.

Ved bruk betales en pris på markedsmessige vilkår.

Datterselskap er konsolidert i bankens konsernregnskap.

Note 11 Klassifikasjon av finansielle instrumenter i balansen

(MNOK)

31.12.2018

	Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over OCI	Totalt
Konsern				
Kontanter og fordring på sentralbanken	73,4			73,4
Utlån til kredittinstitusjoner	342,8			342,8
Utlån til kunder	20.953,6	1.080,3		22.033,9
Finansielle derivater		0,6		0,6
Rentebærende verdipapir		2.229,5		2.229,5
Aksjer og egenkapitalbevis		366,5		366,5
Sum finansielle eiendeler	21.369,8	3.676,9	0,0	25.046,6
Gjeld til kredittinstitusjoner	12,4			12,4
Innskudd fra kunder	10.384,9	652,2		11.037,2
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	10.585,5		595,4	11.180,9
Finansielle derivater		26,0		26,0
Ansvarlig lånekapital	299,7			299,7
Sum finansiell gjeld	21.282,5	678,3	595,4	22.556,1

Note 12 Virkelig verdi av finansielle instrumenter til amortisert kost

(MNOK)

	31.12.2018		31.12.2017	
	Balansført verdi	Virkelig verdi	Balansført verdi	Virkelig verdi
Konsern				
Kontanter og fordringer på sentralbanken	73,4	73,4	75,3	75,3
Utlån til kredittinstitusjoner	342,8	342,8	380,6	380,6
Utlån til kunder	20.953,6	20.953,6	19.941,0	19.941,0
Sum finansielle eiendeler	21.369,8	21.369,8	20.396,9	20.396,9
Gjeld til kredittinstitusjoner	12,4	12,4	18,4	18,4
Innskudd fra kunder	10.384,9	10.384,9	10.245,1	10.245,1
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	10.585,5	10.629,0	10.104,8	10.160,3
Ansvarlig lånekapital	299,7	296,3	299,7	302,1
Sum finansiell gjeld	21.282,5	21.322,7	20.668,0	20.725,9

Tabellen nedenfor analyserer finansielle instrumenter balansført til amortisert kost etter verdsettelsesmetode.

Verdsettelseshierarki for finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost

Konsern	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle eiendeler				
Kontanter	0,0	73,4	0,0	73,4
Utlån til kredittinstitusjoner	0,0	342,8	0,0	342,8
Utlån til kunder	0,0	0,0	20.953,6	20.953,6
Sum	0,0	416,1	20.953,6	21.369,8
Finansielle forpliktelser				
Gjeld til kredittinstitusjoner	0,0	12,4	0,0	12,4
Innskudd fra kunder	0,0	10.384,9	0,0	10.384,9
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	0,0	10.629,0	0,0	10.629,0
Ansvarlig lånekapital	0,0	296,3	0,0	296,3
Sum	0,0	21.322,7	0,0	21.322,7

De forskjellige nivåene blir definert som følger:

Nivå 1. Virkelig verdi måles ved bruk av kvoterte priser fra aktive markeder for identiske finansielle instrumenter. I denne kategorien inngår børsnoterte aksjer og fondsandeler, samt sertifikater og obligasjoner som omsettes i aktive markeder.

Nivå 2. Virkelig verdi måles med bruk av andre observerbare markedsdata enn det som benyttes på nivå 1, enten direkte priser eller indirekte utledet av priser som er observerbare i markedet. I denne kategorien inngår sertifikater og obligasjoner som ikke omsettes i et aktivt marked, derivater, innskudd og verdipapirgjeld.

Nivå 3. Virkelig verdi måles med bruk av input som ikke baseres på observerbare markedsdata (ikke observerbar input.)

I kategorien inngår utlån til kunder og aksjer som ikke omsettes i et aktivt marked.

Det har ikke vært overføringer av finansielle instrumenter fra et nivå til et annet i perioden.

Note 13 Verdsettelseshierarki for finansielle instrumenter til virkelig verdi (MNOK)

Tabellen nedenfor analyserer finansielle instrumenter balanseført til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode.

31.12.2018

Konsern	<i>Nivå 1</i>	<i>Nivå 2</i>	<i>Nivå 3</i>	<i>Sum</i>
Finansielle eiendeler				
Utlån til kunder	0,0	0,0	1.080,3	1.080,3
Rentebærende verdipapirer	198,5	2.031,0	0,0	2.229,5
Finansielle derivater	0,0	0,6	0,0	0,6
Aksjer	189,9	0,0	176,6	366,5
Sum	388,4	2.031,6	1.256,9	3.676,9
Finansielle forpliktelser				
Innskudd fra kunder	0,0	652,2	0,0	652,2
Verdipapirgjeld	0,0	595,4	0,0	595,4
Finansielle derivater	0,0	26,0	0,0	26,0
Sum	0,0	1.273,6	0,0	1.273,6

Finansielle instrumenter verdsatt til virkelig verdi for nivå 3.

Morbank og konsern	Utlån til kunder	Aksjer
Balanseført verdi 31.12.16	920,9	356,8
Tilgang	70,0	15,3
Avgang/forfalt	-236,9	-64,7
Netto gevinst/tap	0,9	10,0
Overført til/fra nivå 1 eller 2	0,0	0,0
Verdiendring	-2,6	23,7
Balanseført verdi 31.12.17	752,4	341,0
Tilgang	457,8	34,4
Avgang/forfalt	-121,7	-254,0
Netto gevinst/tap	0,3	170,5
Overført til/fra nivå 1 eller 2	0,0	0,0
Verdiendring	-8,6	-115,2
Balanseført verdi 31.12.18	1.080,3	176,6

* se note 12 for definisjon av nivåene

Note 14 Kapitaldekning

(MNOK)

	MORBANK		KONSERN	
	31.12.18	31.12.17	31.12.18	31.12.17
Sparebankens fond	1.940,7	1.651,6	1.940,7	1.651,6
Gavefond	45,4	35,6	45,4	35,6
Fond for urealiserte gevinster		151,6		151,6
Annen egenkapital			299,4	266,4
Sum egenkapital som inngår i kjernekapital	1.986,1	1.838,9	2.285,5	2.105,2
Fradrag i ren kjernekapital				
Verdijustering for krav om forsvarlig verdifasts.	-4,9	-4,6	-4,9	-4,8
Immatrielle eiendeler/utsatt skattefordel	-5,2	-5,3	-5,7	-6,1
Goodwill inkl. i verdsettelse vesentlige eierandeler	-18,2	-72,5	-18,2	-72,5
Finansfradrag - uvesentlige eierandeler	-50,9	0,0	-29,6	0,0
Finansfradrag - vesentlige eierandeler	0,0	-60,1	0,0	-33,5
Sum fradrag i ren kjernekapital	-79,0	-142,5	-58,4	-116,9
Sum ren kjernekapital	1.907,0	1.696,4	2.227,0	1.988,3
Kjernekapital				
Fondsobligasjoner	200,4	199,7	200,4	199,7
Finansfradrag - uvesentlige eierandeler	-11,5	0,0	-6,7	0,0
Sum	188,9	199,7	193,7	199,7
Sum kjernekapital	2.095,9	1.896,1	2.420,7	2.188,1
Tilleggskapital				
Ansvarlig lånekapital	299,3	299,4	299,3	299,4
- Finansfradrag - uvesentlige eierandeler	-9,0	0,0	-5,2	0,0
Sum tilleggskapital	290,3	299,4	294,1	299,4
Sum ansvarlig kapital	2.386,3	2.195,5	2.714,8	2.487,5
Risikovektet volum	10.148,3	10.340,8	12.762,9	12.797,5
Samlet krav til ansvarlig kapital	1.573,0	1.602,8	2.297,3	2.303,6
Kapitaldekning	23,51 %	21,23 %	21,27 %	19,44 %
Kjernekapitaldekning	20,65 %	18,34 %	18,97 %	17,10 %
Ren kjernekapital	18,79 %	16,40 %	17,45 %	15,54 %

Rapportering for foretak i samarbeidende gruppe:*)

Kapitaldekning	20,62 %	19,07 %
Kjernekapitaldekning	18,29 %	16,73 %
Ren kjernekapital	16,73 %	15,15 %

*) Inkluderer 9,69 % eierandel i Brage Finans AS

Spesifikasjon av samlet kapitalkrav

	31.12.18	31.12.17	31.12.18	31.12.17
Standardmetoden				
Lokale og regionale myndigheter	1,8	5,7	1,8	5,7
Institusjoner	26,7	27,2	8,1	6,7
Foretak	22,8	37,3	22,2	37,0
Massemarkedssegment	3,7	3,5	3,7	3,5
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	597,1	600,5	832,3	813,2
Forfalte engasjementer	42,5	9,1	49,2	9,2
Obligasjoner med fortrinnsrett	10,5	8,7	11,0	9,3
Andeler i verdipapirfond	5,7	5,2	5,7	5,2
Egenkapitalposisjoner	38,7	75,6	12,3	60,1
Øvrige engasjement	14,1	10,4	10,2	11,6
Samlet kapitalkrav for kreditt-, motparts- og forringelsesrisiko: (Standardmetoden)	763,5	783,3	956,6	961,4
Samlet kapitalkrav for operasjonell risiko (Basismetode)	48,1	43,3	64,3	61,7
CVA tillegg	0,2	0,7	0,2	0,7
Sum minstekrav til ansvarlig kapital *)	811,9	827,3	1.021,0	1.023,8
Bufferkrav:				
Bevaringsbuffer (2,5 %)	253,7	258,5	319,1	319,9
Motsyklisk buffer (2,0 % fra 31.12.17)	203,0	206,8	255,3	256,0
Systemrisikobuffer (3 % fra 1.7.2014)	304,4	310,2	382,9	383,9
Bufferkrav i ren kjernekapital	761,1	775,6	957,2	959,8
Pilar 2 krav fastsatt av Finanstilsynet (2,5 % fra 30.6.2017)			319,1	319,9
Samlet bufferkrav i ren kjernekapital			1.276,3	1.279,8
Samlet krav til ansvarlig kapital	1.573,0	1.602,8	2.297,3	2.303,6

Kapitaldekningen er basert på at banken fører regnskapet etter IFRS og rapporterer kapitaldekningen etter standardmetoden 1. 7. 2014 trådte nytt regelverk i kraft. CRD IV / Basel III erstattet Basel II. Etter overgangsregler vil full implementering være gjeldende fra 1. januar 2019.

